Farmasian erikoistumiskoulutuksia koskevat pysyväismääräykset

Erikoistumiskoulutuksista säädetään yliopistolaissa (558/2009) sekä valtioneuvoston asetuksessa yliopistojen tutkinnoista ja erikoistumiskoulutuksista (794/2004, muutettu asetuksilla 1439/2014 ja 1295/2019). Farmasian erikoistumiskoulutusten perusteista on sovittu yliopistojen keskinäisessä yhteistyössä. Farmasian erikoistumiskoulutusten pysyväismääräykset perustuvat edellä mainittujen lisäksi yliopistojen toiminnasta perittävistä maksuista annettuun asetukseen (1082/2009) sekä Helsingin yliopiston sisäisiin säädöksiin ja päätöksiin, kuten Helsingin yliopiston tutkinto- ja oikeusturvajohtosääntö, Helsingin yliopiston tutkintoja ja opintoja koskevat linjaukset (rehtorin päätös 13.6.2025), Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen hyväksilukemalla Helsingin yliopistossa (rehtorin päätös 21.6.2021) sekä Kuulusteluihin liittyvät periaatteet (rehtorin päätös 14.6.2022) niihin tehtyine muutoksineen.

Farmasian erikoistumiskoulutusten pysyväismääräykset koskevat kaikkia farmasian erikoistumiskoulutusohjelmia. Pysyväismääräyksiin on koottu farmasian erikoistumiskoulutuksissa sovellettavat säädökset, päätökset ja linjaukset. Erikoistumiskoulutusohjelmien tarkemmista vaatimuksista kerrotaan opetussuunnitelmissa. Käytännön ohjeet ja lomakkeet löytyvät Opiskelu-palvelusta sekä erikoistumiskoulutusohjelmien oppimisalustoilta.

Sisällysluettelo

Pysyväismääräykset 2
1. Erikoistumiskoulutusohjelmat ja tavoitteet 2
2. Erikoistumiskoulutusten hallinto ja tehtävänjako 4
3. Opiskeluoikeuden myöntäminen 5
4. Opintoihin liittyvät maksut 6
5. Koulutuksen laajuus, rakenne ja suorittaminen 6
6. Lukuvuosi-ilmoittautuminen 7
7. Opetussuunnitelma ja opetusohjelma 7
8. Opintojen ja koulutuksen suorittamiseen liittyvät kieliperiaatteet 8
9. Opetukseen osallistuminen 9
10. Opintoihin liittyvät tehtävät 10
11. Opintokokonaisuuksiin käytettävät opinnot 10

12. Osaamisen arviointi ja arvosteluasteikot 10
13. Hyväksilukeminen 12
14. Opintojen vanhentuminen 13
15. Opiskeluajan rajaaminen ja lisäaika 14
16. Opiskeluoikeuden päättyminen ja opiskeluoikeudesta luopuminen 15
17. Opintosuoritusten hyväksyminen ja valmistuminen 15
18. Opintosuoritusten kirjaaminen 15
19. Yksilölliset järjestelyt 16
20. Tekoälyn käyttö opinnoissa 16
21. Plagiointi ja vilppi opinnoissa 16
22. Oikaisumenettelyt 16
23. Laadunhallinta 17
24. Voimaantulo 17
25. Siirtyminen 17

Pysyväismääräykset

1. Erikoistumiskoulutusohjelmat ja tavoitteet

Helsingin yliopiston farmasian tiedekunta vastaa apteekki- ja sairaalafarmasian sekä teollisuusfarmasian erikoistumiskoulutusten järjestämisestä. Farmasian erikoistumiskoulutus järjestetään erikoistumiskoulutusohjelmina, jotka ovat: apteekki- ja sairaalafarmasian erikoistumiskoulutus farmaseuteille, apteekki- ja sairaalafarmasian erikoistumiskoulutus proviisoreille, teollisuusfarmasian erikoistumiskoulutus farmaseuteille sekä teollisuusfarmasian erikoistumiskoulutus proviisoreille. Apteekki- ja sairaalafarmasian erikoistumiskoulutukseen sisältyy yleinen opintopolku ja residenssiopintopolku.

Apteekki- ja sairaalafarmasian ja teollisuusfarmasian farmaseuteille suunnattujen erikoistumiskoulutusten tavoitteellinen suorittamisaika on kolme vuotta. Apteekki- ja sairaalafarmasian ja teollisuusfarmasian proviisoreille suunnattujen erikoistumiskoulutusten tavoitteellinen suorittamisaika on neljä vuotta. Koulutusta suoritetaan usein sivutoimisesti, työn ohella opiskellen. Opinnot on mahdollista suorittaa myös tavoiteaikaa lyhyemmässä ajassa.

Apteekki- ja sairaalafarmasian erikoistumiskoulutuksen suorittanut osaa

a. toimia sosiaali- ja terveydenhuollon vaativissa lääkealan asiantuntijatehtävissä erilaisissa toimintaympäristöissä
b. ottaa erikoisfarmaseuttina tai -proviisorina, oman ammattiroolinsa mukaisesti, vastuuta potilaan rationaalisen lääkehoidon toteuttamisesta
c. kehittää kliinistä farmasiaa sekä lääkitysturvallisuutta vahvalla erikoisosaamisellaan yhteistyössä muiden sosiaali- ja terveydenhuollon toimijoiden kanssa
d. analysoida, arvioida ja kehittää alan ammatillisia käytäntöjä ja tietotaitoa hyödyntäen tieteellistä tutkimustietoa ja -menetelmiä
e. toimia asiantuntijana sosiaali- ja terveydenhuollon moniammatillisissa yhteisöissä ja verkostoissa
f. tuottaa tutkittua tietoa tieteellisiä menetelmiä hyödyntäen (proviisorit)

Erikoistumiskoulutus antaa valmiuksia lääkehoitoprosessien johtamiseen sekä oman asiantuntijuuden jatkuvaan kehittämiseen. Lisäksi residenssiopintopolku antaa sen valinneille valmiudet erityisosaamiseen jollain/joillain farmasian erikoisalalla/-aloilla.

Teollisuusfarmasian erikoistumiskoulutuksen suorittanut osaa

a. toimia lääketeollisuuden vaativissa asiantuntijatehtävissä
b. soveltaa vahvalla erikoisosaamisellaan erikoisfarmaseuttina tai -proviisorina laadunvarmistuksen ja laatujärjestelmien käytänteitä sekä hyviä farmaseuttisia toimintatapoja lääketeollisuuden eri toiminnoissa
c. käyttää ja kehittää asiantuntijuuttaan jollain/joillain seuraavista alueista:
    - farmaseuttinen tuotekehitys
    - kliininen lääketutkimus
    - myyntilupamenettely ja lääketurva
    - lääkkeiden tuotanto
    - lääkkeiden jakelu
    - lääkkeiden liiketalous ja markkinointi
d. kehittää, analysoida ja arvioida tieteellisin menetelmin oman työympäristönsä osaamista sekä luoda uutta tietotaitoa ja käytäntöjä
e. toimia asiantuntijana lääketeollisuuden ja lääkejakelun moniammatillisissa yhteisöissä, sidosryhmissä ja verkostoissa
f. tuottaa tutkittua tietoa tieteellisiä menetelmiä hyödyntäen (proviisorit)

Erikoistumiskoulutus antaa valmiuksia lääketeollisuuden monimuotoisiin ja -tasoisiin johtotehtäviin sekä oman asiantuntijuuden jatkuvaan kehittämiseen.

2. Erikoistumiskoulutusten hallinto ja tehtävänjako

Helsingin yliopiston farmasian tiedekunta vastaa farmasian erikoistumiskoulutusten järjestämisestä. Koulutusta järjestetään yhteistyössä Itä-Suomen yliopiston kanssa.

Farmasian erikoistumiskoulutusten johtoryhmä

Farmasian tiedekunnan dekaani asettaa farmasian erikoistumiskoulutuksille yhteisen johtoryhmän. Johtoryhmän tehtävät, toimikausi ja kokoonpano ovat vastaavat kuin Helsingin yliopiston koulutusohjelmien johtoryhmillä.

Johtoryhmään kuuluu johtajan lisäksi enintään 8 jäsentä. Jäsenistä on enintään 6 opetus- ja tutkimushenkilöstöä ja 2 opiskelijoita. Johtoryhmän toimikausi on neljä vuotta. Opiskelijoiden edustajien toimikausi on kaksi vuotta. Johtoryhmän sihteerinä toimii yliopistopalveluiden koulutusasiantuntija.

Farmasian erikoistumiskoulutusten johtoryhmän tehtävänä on

- valmistella tiedekunnalle esitys erikoistumiskoulutusten opetussuunnitelmista nelivuotiskaudelle
- valmistella tiedekunnalle esitys valintaperusteista
- valmistella tiedekunnalle esitys koulutusohjelmiin otettavien opiskelijoiden enimmäismääristä
- päättää vuosittaisesta opetusohjelmasta
- huolehtia ruotsinkielisen opetuksen organisoinnista koulutuksessa
- huolehtia koulutukseen kuuluvien tahojen riittävästä kuulemisesta osana toimintaansa.

Farmasian erikoistumiskoulutusten johtaja
Farmasian tiedekunnan dekaani nimeää farmasian erikoistumiskoulutuksille johtajan, jonka toimikausi on 4 vuotta. Johtajalla tulee olla tohtorin tutkinto.
Johtajan tehtävänä on vastata

- koulutuksen toiminnasta tiedekunnalle
- koulutuksen johtamisesta ja sen tavoitteiden toteutumisesta ja sen laadusta
- koulutuksen opetussuunnitelmatyöstä ja sen opetuksen pedagogisesta ja sisällöllisestä suunnittelusta
- yhteistyöstä koulutuksessa mukana olevien yksiköiden ja muiden koulutusten kanssa.

Koulutusasiantuntija
Koulutusasiantuntijan tehtäviin kuuluu farmasian erikoistumiskoulutusten opintohallintoon liittyvät valmistelu-, suunnittelu- ja neuvontatehtävät.

Koulutusasiantuntija toimii farmasian erikoistumiskoulutusten kehittämisen tukena (mm. opetussuunnitelmien ja valintaperusteiden valmistelu) sekä johtoryhmän asiantuntijasihteerinä. Koulutusasiantuntija vastaa osaltaan koulutusta koskevasta tiedotuksesta sekä erikoistujien neuvonnasta ja ohjauksesta.

Farmasian erikoistumiskoulutusten ohjausryhmät
Apteekki- ja sairaalafarmasian sekä teollisuusfarmasian erikoistumiskoulutuksilla on omat yliopistojen sekä työ- ja elinkeinoelämän edustajista koostuvat ohjausryhmänsä, joiden tehtävänä on muun muassa tukea opetussuunnitelmien kehittämistä. Ohjausryhmillä on tärkeä rooli myös farmasian erikoistumiskoulutusten jatkuvuuden ja riittävien resurssien turvaamisessa.

Farmasian erikoistumiskoulutusten yhteistyöverkosto
Farmasian erikoistumiskoulutuksilla on yhteinen yliopistojen sekä työ- ja elinkeinoelämän edustajista koostuva yhteistyöverkosto, joka osallistuu farmasian erikoistumiskoulutusten strategisten linjausten suunnitteluun ja koulutuksen kehittämiseen. Yhteistyöverkostolla on tärkeä rooli myös farmasian erikoistumiskoulutusten jatkuvuuden ja riittävien resurssien turvaamisessa.

3. Opiskeluoikeuden myöntäminen

Valintaperusteista on erillinen farmasian tiedekunnan tiedekuntaneuvoston päätös.

Valinnassa hyväksytylle hakijalle tarjotaan erikoistumiskoulutusohjelmakohtaista opiskeluoikeutta. Apteekki- ja sairaalafarmasian ja teollisuusfarmasian farmaseuteille suunnattujen erikoistumiskoulutusten opiskeluoikeus on voimassa neljä vuotta. Apteekki- ja sairaalafarmasian ja teollisuusfarmasian proviisoreille suunnattujen erikoistumiskoulutusten opiskeluoikeus on voimassa viisi vuotta.

Vaihtaakseen koulutusohjelmaa opiskelijan on osallistuttava uudelleen valintamenettelyyn. Hakijan on luovuttava vanhasta opiskeluoikeudesta siinä vaiheessa, kun hänelle on myönnetty uusi opiskeluoikeus. Jos opiskelija myöhemmin haluaa palata vanhaan koulutusohjelmaansa, hänen tulee hakea opiskeluoikeutta uudelleen valintamenettelyn kautta.

Farmasian tiedekunnan dekaani myöntää opiskeluoikeuden.

Farmasian erikoistumiskoulutuksiin kuuluviin opintoihin ei myönnetä erillisten opintojen suoritusoikeuksia.

4. Opintoihin liittyvät maksut

Erikoistumiskoulutuksen hinta on 120 euroa / opintopiste (op), proviisoreille yhteensä 5400 euroa ja farmaseuteille 3600 euroa. Maksu perustuu valtioneuvoston asetukseen yliopistojen toiminnasta perittävistä maksuista (VNA 1082/2009, § 2). Maksu suoritetaan erissä lukukausittain opintojen tavoitteellisen suoritusajan aikana. Opiskelija sitoutuu opiskelupaikan vastaanottaessaan opintomaksun maksamiseen. Maksuerät maksetaan eri tilanteissa alla kuvatun mukaisesti. Erääntynyt opintomaksuerä on este opintojen suorittamiselle. Maksettuja opintomaksuja ei palauteta.

Opintomaksun itse maksavien opiskelijoiden tulee maksaa opintomaksuerät Helsingin yliopiston verkkokaupassa. Opintomaksuerät tulee maksaa kahdesti vuodessa, 31.1. ja 31.7. mennessä. Opintomaksun voi maksaa myös esim. opiskelijan työnantaja. Tällöin Helsingin yliopisto laskuttaa opintomaksuerät maksajalta kahdesti vuodessa. Opintomaksu voidaan myös jakaa opiskelijan ja toisen maksajan kesken. Tällöin opiskelija maksaa joka toisen erän Helsingin yliopiston verkkokaupassa ja Helsingin yliopisto laskuttaa toiselta maksajalta joka toisen erän. Laskutuskuukaudet ovat tammikuu ja heinä-elokuu. Poikkeussummien osalta Helsingin yliopisto laskuttaa opiskelijaa ja/tai toista maksajaa.

Opiskelija voi halutessaan sisällyttää koulutukseen ylimääräisiä valinnaisia opintoja korkeintaan 15 op. Valinnaisille opinnoille määritellyn laajuuden ylittävät valinnaiset opintojaksot ovat lisämaksullisia, 120 euroa / op. Valinnaisia opintojaksoja koskevat maksut maksetaan edellä kuvattujen käytäntöjen mukaisesti opintojakson alkua edeltävänä maksuajankohtana.

Opintomaksua 120 euroa / op ei veloiteta täydennyskoulutuksena suoritettujen erikoistumiskoulutukseen sisältyvien opintojaksojen osalta.

Opintomaksut tulee olla kokonaisuudessaan maksettuna ennen kuin koulutuksesta voidaan myöntää todistus. Mikäli opiskelija on valmistumassa etuajassa tavoiteaikaan nähden, tulee hänen itse pyytää loppulasku jäljellä olevista maksusuorituksista.

Mikäli opiskelija keskeyttää opinnot, tulee hänen maksaa kuluvan lukukauden maksuerä sekä mahdolliset viivästyneet maksuerät.

5. Koulutuksen laajuus, rakenne ja suorittaminen

Apteekki- ja sairaalafarmasian sekä teollisuusfarmasian farmaseuteille suunnatun erikoistumiskoulutuksen laajuus on 30 opintopistettä (op). Koulutuksen tavoitteellinen suorittamisaika on kolme lukuvuotta. Apteekki- ja sairaalafarmasian sekä

teollisuusfarmasian proviisoreille suunnatun erikoistumiskoulutuksen laajuus on 45 op. Koulutuksen tavoitteellinen suorittamisaika on neljä lukuvuotta. Koulutuksiin sisältyy ydinopintoja, tutkimus- ja kehittämisopintoja sekä valinnaisia opintoja.

Ydinopintojen laajuus on 15 op. Apteekki- ja sairaalafarmasian erikoistumiskoulutusohjelman ydinopintoihin sisältyy lääkitysturvallisuutta ja riskienhallintaa sekä rationaalisen lääkehoidon johtamista käsitteleviä opintoja. Teollisuusfarmasian erikoistumiskoulutusohjelman ydinopintoihin kuuluu johtamiseen ja laatutyöhön liittyviä opintoja. Lisäksi kaikkien ohjelmien ydinopintoihin sisältyy asiantuntijuuden kehittymistä tukevia opintoja.

Tutkimus- ja kehittämisopintojen laajuus on farmaseuteille suunnatuissa koulutuksissa 10 op ja proviisoreille suunnatuissa koulutuksissa 20 op. Tutkimus- ja kehittämisopinnoissa opiskelija tutustuu farmasian alalla yleisimmin käytettyihin tutkimus- ja arviointimenetelmiin sekä toteuttaa kehittämisprojektin tai tieteellisen tutkimuksen.

Valinnaisten opintojen laajuus on farmaseuteille suunnatuissa koulutuksissa 5 op ja proviisoreille suunnatuissa koulutuksissa 10 op. Opetussuunnitelmissa on kuvattu mahdolliset valinnaisten valintaa koskevat rajoitukset. Opiskelija voi halutessaan sisällyttää koulutukseen ylimääräisiä valinnaisia korkeintaan 15 op. Valinnaisille opinnoille määritellyn laajuuden ylittävät valinnaiset opintojaksot ovat lisämaksullisia (120 euroa / op). Ylimääräisten valinnaisten tulee sisältyä hyväksyttyyn henkilökohtaiseen opintosuunnitelmaan.

6. Lukuvuosi-ilmoittautuminen

Farmasian erikoistumiskoulutusta suorittavan opiskelijan on joka lukuvuosi ilmoittauduttava yliopistoon läsnä- tai poissaolevaksi. Ilmoittautumisen laiminlyönyt ei menetä tätä opiskeluoikeuttaan, ja hän voi ilmoittautua myöhemmin saman lukuvuoden aikana ilman hakemuksen käsittelemismaksua läsnä- tai poissaolevaksi. Opintoja voi suorittaa vain läsnäolevaksi ilmoittautuneena.

7. Opetussuunnitelma ja opetusohjelma

Koulutusohjelmilla, opintokokonaisuuksilla ja opintojaksoilla on opetussuunnitelma. Opetussuunnitelmalla tarkoitetaan kokonaisuutta, joka sisältää mm. koulutusohjelmassa suoritettavien koulutusten nimet, osaamistavoitteet, rakenteet ja

sisällöt sekä arviointimenetelmät ja suoritustavat. Opetussuunnitelma sisältää myös tiedot edellisen opetussuunnitelman mukaisten opintojaksojen vastaavuuksista.

Farmasian erikoistumiskoulutusten opetussuunnitelmat valmistellaan farmasian erikoistumiskoulutusten johtoryhmässä. Johtoryhmä esittää opetussuunnitelmien hyväksymistä tiedekuntaneuvostolle. Opetussuunnitelmakauden pituus on neljä lukuvuotta.

Opiskelija suorittaa opintojaan sen opetussuunnitelman mukaan, joka on voimassa hänen opiskeluoikeutensa alkaessa. Opetussuunnitelmakauden vaihtuessa opiskelijalla on oikeus siirtyä suorittamaan opintojaan uuden opetussuunnitelman mukaan. Tiedekuntaneuvosto voi päättää määräajasta, jonka jälkeen opiskelijan tulee siirtyä suorittamaan opintojaan uudemman opetussuunnitelman mukaisesti.

Opiskelijan opintosuunnitelmaan tehdyt päätökset kuten hyväksiluvut ja henkilökohtaiset suoritukset pätevät opiskelijan siirtyessä opiskelemaan uudemman opetussuunnitelman mukaisesti, mikäli opintojaksot ja -kokonaisuudet säilyvät samoina.

Opetussuunnitelmassa määritellään opetus pakolliseksi, valinnaiseksi tai vapaaehtoiseksi.

Koulutuksen ja opintojen suorittamista varten opiskelijan tulee tehdä opintosuunnitelma. Opiskelija saa ohjausta opintojen suunnittelua varten.

Opetusohjelma on suunnitelma siitä, miten opinnot tarjotaan opiskelijoille siten, että heidän opintonsa etenevät opetussuunnitelman mukaisesti. Opetusohjelma sisältää tiedon opetussuunnitelman toteutuksesta lukuvuoden aikana. Farmasian erikoistumiskoulutusten johtoryhmä päättää opetusohjelmasta.

8. Opintojen ja koulutuksen suorittamiseen liittyvät kieliperiaatteet

Apteekki- ja sairaalafarmasian erikoistumiskoulutuksen kielet ovat suomi ja ruotsi. Koulutuksen opetuskieli on pääasiassa suomi. Osa opetuksesta voi olla ruotsiksi ja englanniksi. Merkittävä osa opetusmateriaaleista on englanniksi. Teollisuusfarmasian erikoistumiskoulutuksen kieli on suomi, ruotsi tai englanti. Koulutuksen opetuskieli on pääasiassa englanti. Opetusmateriaalit ovat englanniksi.

Opintosuorituksen kieli on kieli, jolla opiskelija suorittaa opintosuorituksen. Opintosuorituksen kieli voi olla muu kuin opetuskieli. Opiskelijan suorittamalle opintojaksolle kirjataan opintotietojärjestelmään yksi kieli. Jos opintojakso koostuu useista erikielisistä opintosuorituksista, opintojakson kieli on se kieli, jolla on

suoritettu työmäärältään laajin osuus. Mikäli erikieliset opintosuoritukset ovat yhtä laajoja, opintojakson arvioija päättää, mikä kieli kirjataan suorituskieleksi.

Erikoistumiskoulutusten opetuskieli ja opintosuoritusten kieli on pääosin sama. Kotimaiskieliseen ohjelmaan voi sisältyä opintojaksoja, joissa opetus on englanniksi ja opiskelija voi tehdä suorituksen suomeksi, ruotsiksi tai englanniksi.

Opetukseen liittyvän kuulustelun tehtävät annetaan ja niihin vastataan lähtökohtaisesti opetuskielellä. Jos opetusta on annettu useammalla kuin yhdellä opetuskielellä, tehtävät voidaan kuitenkin antaa esimerkiksi sen mukaan, millä kielellä kyseinen osuus on annettu. Mikäli opetus on annettu suomen kielellä, ruotsinkielinen opiskelija voi halutessaan pyytää ja saada opetukseen liittyvän kuulustelun tehtävät sekä ruotsiksi että suomeksi ja vastata niihin ruotsin kielellä. Ruotsinkielisen opiskelijan tulee ilmoittaa hyvissä ajoin, viimeistään 10 päivää ennen kuulustelutilaisuutta, mikäli hän haluaa saada tehtävät myös ruotsin kielellä. Mikäli opetus on annettu ruotsin kielellä, opetukseen liittyvän kuulustelun tehtävät annetaan ruotsin kielellä. Suomenkielinen opiskelija voi vastata niihin suomeksi tai ruotsiksi. Mikäli opetus on annettu englannin kielellä, opetukseen liittyvän kuulustelun tehtävät annetaan englanniksi. Tällöin opiskelija voi vastata kuulustelussa valintansa mukaisesti suomeksi, ruotsiksi tai englanniksi, mikäli hän suorittaa kotimaiskielistä koulutusta, mutta hänen tulee vastata englanniksi, mikäli hän suorittaa englanninkielistä koulutusta monikielisessä koulutusohjelmassa.

Apteekki- ja sairaalafarmasian erikoistumiskoulutuksessa opiskelijan suorittaman koulutuksen kieli on suomi tai ruotsi sen mukaan, kummalla kielellä opiskelija on suorittanut enemmän koulutukseen käytettäviä opintoja. Koulutuksesta annetaan opiskelijan pyynnön mukaisesti joko suomen- tai ruotsinkielinen todistus. Teollisuusfarmasian erikoistumiskoulutuksessa opiskelijan suorittaman koulutuksen kieli on suomi, ruotsi tai englanti sen mukaan, millä kielellä opiskelija on suorittanut eniten koulutukseen käytettäviä opintoja. Koulutuksesta annetaan opiskelijan pyynnön mukaisesti joko suomen-, ruotsin- tai englanninkielinen todistus.

9. Opetukseen osallistuminen

Opiskelijan tulee osallistua aktiivisesti opetukseen. Erikoistumiskoulutuksen opetussuunnitelmassa voidaan määritellä opetukseen osallistuminen pakolliseksi, mikäli se on pedagogisesti perusteltua tai opetuksen järjestelyt sitä edellyttävät. Pakollisuus voi koskea opintojaksoa tai sen osaa. Pakollisesta osallistumisesta päätettäessä tulee opetussuunnitelmassa myös päättää siitä, kuinka suureen osaan opetuksesta opiskelijan on osallistuttava. Opettaja voi määrätä opiskelijan korvaamaan puuttuvat osallistumiskerrat erikseen sovittavilla suorituksilla.

Korvaavien tehtävien tulee vastata työmäärää, jonka opiskelija olisi tehnyt osallistuessaan opetukseen.

10. Opintoihin liittyvät tehtävät

Opiskelijan tulee noudattaa opintoihin liittyvien tehtävien määräaikoja, jotka opettajan on ilmoitettava viimeistään opetuksen alkaessa. Palauttamisen määräaika on asetettava siten, että se on kohtuullinen sekä opiskelijan opintojen suorittamisen että opettajan töiden ajoittamisen kannalta. Opettajalla ei ole velvollisuutta ottaa vastaan opiskelijan myöhässä palauttamaa työtä, vaan opiskelijan voidaan edellyttää osallistuvan opintojaksolle uudestaan. Opettajan tulee antaa ohjeet myös töiden palautusmuodosta.

11. Opintokokonaisuuksiin käytettävät opinnot

Opintokokonaisuuksiin käytetään pääsääntöisesti vain se määrä opintoja, mikä on koulutusohjelman opetussuunnitelmassa päätetty kyseisen opintokokonaisuuden laajuudeksi. Opiskelija voi halutessaan sisällyttää koulutukseen ylimääräisiä valinnaisia opintoja korkeintaan 15 opintopistettä (op). Valinnaisille opinnoille määritellyn laajuuden ylittävät valinnaiset opintojaksot ovat lisämaksullisia, 120 euroa / op.

Opintokokonaisuuden laajuus on siihen käytettävien opintojen laajuuksien summa.

Koostettua opintokokonaisuutta ei pureta, ellei kyse ole virhemerkinnästä.

12. Osaamisen arviointi ja arvosteluasteikot

Osaamista arvioidaan opetussuunnitelmassa määrättävillä tavoilla. Opiskelijoille annetaan palautetta osaamisen kehittymisestä opintojen aikana. Kuulustelujen ja muiden osaamisen arviointitilanteiden järjestämiseen liittyen noudatetaan Helsingin yliopiston kuulusteluihin liittyviä periaatteita (14.6.2022) ja tenttimisestä tenttiakvaariossa eli Examinariumissa koskevaa ohjetta (13.9.2016).

Opintojen laajuus ilmaistaan opintopisteinä. Opintojaksot pisteytetään niiden edellyttämän työmäärän mukaan siten, että yhden lukuvuoden opintojen suorittamiseen keskimäärin vaadittava 1 600 tunnin työpanos vastaa 60

opintopistettä (op). Opintosuoritus arvioidaan, ja arvosana, opintopistemäärä, suorituskieli sekä hyväksyjä merkitään opintotietojärjestelmään.

Opintosuoritusten arvioinnissa käytetään asteikkoa 0-5, jossa arvosanojen merkitys on seuraava: 5 = erinomainen, 4 = kiitettävä, 3 = hyvä, 2= tyydyttävä, 1 = välttävä ja 0 = hylätty sekä arvosanoja hyväksytty – hylätty. Opintokokonaisuuksien kokonaisarvosana on hyväksytty – hylätty.

Opintosuorituksen arvioijalla tulee olla sen vastaanottamiseen tarvittava asiantuntemus. Arvioijan esteellisyydestä on voimassa, mitä hallintolaissa säädetään.

Kuulustelussa saman henkilön tulee arvioida kaikki tiettyyn tehtävään annetut vastaukset, ellei muunlainen menettely ole kuulustelun laatuun nähden perusteltu. Kuulusteluissa, joiden arviointi edellyttää poikkeuksellisen paljon harkintaa, tulee mahdollisuuksien mukaan käyttää vähintään kahta arvioijaa.

Opettajan tulee arvioida opintosuoritus hyvissä ajoin ennen seuraavaa suoritustilaisuutta tai siihen ilmoittautumista, kuitenkin viimeistään kuukauden kuluessa suorituspäivästä. Opettaja voi arvioida kesäkuun 1 päivän ja elokuun 31 päivän välisenä aikana tehdyt suoritukset kuukautta pidemmän ajan kuluessa. Opettaja vahvistaa opintosuorituksen arvioinnin. Jos arvioijia on ollut useita, on ilmoitettava kaikkien arvioijien nimet sekä se, minkä kysymyksen vastauksen arvioinnista kukin heistä vastaa. Opiskelijaa yksilöiviä tietoja kuten opiskelijanumeroa ei saa ilmoittaa tulosten yhteydessä. Tulosten tulee olla nähtävillä vähintään kolme viikkoa.

Opiskelijan tulee saada tieto opintosuorituksen arvioinnista viimeistään kuukauden kuluessa suorituspäivästä lukuun ottamatta kesäkuun 1 päivän ja elokuun 31 päivän välisenä aikana tehtyjä suorituksia. Opiskelijan tulee saada sähköisestä tietojärjestelmästä tieto arvosanasta ja lisäksi arvosanajakaumasta, mikäli saman opintosuorituksen on tehnyt samalla kertaa vähintään viisi opiskelijaa.

Opiskelijalla on oikeus saada tieto arvosteluperusteiden soveltamisesta opintosuoritukseensa. Hänelle on varattava tilaisuus tutustua arvioituun kirjalliseen tai muuten tallennettuun opintosuoritukseen.

Viimeistään tulosten julkistamisen yhteydessä on ilmoitettava, missä kuulusteluvastaukset säilytetään sekä milloin ja missä opiskelija voi nähdä oman tarkastetun opintosuorituksensa. Opiskelijalla on oikeus omalla kustannuksellaan saada jäljennös vastauksistaan.

Kirjalliset ja muulla tavoin tallennetut kuulustelut ja vastaavat opintosuoritukset on säilytettävä vähintään kuuden kuukauden ajan tulosten julkistamisesta. Muut opintosuoritukset säilytetään yliopiston tiedonhallintamallissa määritellyn ajan.

Kuulustelukohtaiset arvosteluperusteet julkistetaan viimeistään kuulustelun tulosten julkistamisen yhteydessä. Milloin yksityiskohtaisten arvosteluperusteiden laatiminen

ja julkistaminen ei kuulustelun laadun tai osallistujien määrän vuoksi ole tarkoituksenmukaista, on kuulustelun tulosten julkistamisen yhteydessä ilmoitettava, millä tavoin opiskelija voi saada tietoonsa ne ja niiden soveltamisen omalla kohdallaan.

Kuulusteluvastauksista ja niihin liittyvistä merkinnöistä ei saa antaa tietoa sivullisille eikä niitä saa julkistaa ilman asianomaisen opiskelijan lupaa. Kuulusteluvastauksia ei saa ilman opiskelijan lupaa käyttää opetus- ja tutkimustarkoituksiin.

13. Hyväksilukeminen

Hyväksilukemisella tarkoitetaan menettelyä, jolla opiskelijan suorittamat opinnot tai muulla tavalla hankkima osaaminen voidaan hyväksyä osaksi opiskelijan opintoja. Opiskelija on voinut kartuttaa osaamistaan esimerkiksi työelämässä tai suorittamalla opintoja toisessa korkeakoulussa. Hyväksilukemisen osalta noudatetaan osaamisen tunnistamista ja tunnustamista hyväksilukemalla koskevia linjauksia (rehtorin päätös 21.6.2021) sekä farmasian erikoistumiskoulutusten linjauksia.

Farmasian erikoistumiskoulutusta suorittava voi hakea hyväksilukemista. Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen perustuu osaamisperustaiseen opetussuunnitelmaan ja siinä kuvattuihin koulutuksen ja sen osien osaamistavoitteisiin. Hyväksilukemisen edellytyksenä on, että suoritetut opinnot tai muulla tavoin hankittu osaaminen vastaavat asetettuja osaamistavoitteita. Osaamisen tulee vastata myös opintojen tasoa.

Farmasian erikoistumiskoulutus suoritetaan tavoitteellisesti ja ohjatusti. Suositeltavaa on suorittaa opinnot koulutuksen aikana. Opiskelijan aiemmin hankittua osaamista tarkastellaan henkilökohtaisen opintosuunnitelman laatimisen yhteydessä. Opiskelijan henkilökohtaiset osaamistavoitteet laaditaan huomioiden opiskelijan aiemmin hankittu osaaminen ja koulutuksen osaamistavoitteet. Opiskelijalle voidaan hyväksilukea ennen koulutukseen hyväksymistä hankittua osaamista, kun se on hyvin perusteltu.

Hyväksilukuja suunniteltaessa tulee ottaa huomioon opintoja koskevat vanhentumissäännöt. Koulutukseen ei voi käyttää opintokokonaisuuksia ja yksittäisiä opintojaksoja, joiden suorituspäivästä on kulunut lukukauden tarkkuudella yli kymmenen vuotta. Opintokokonaisuuksissa vanhentumisaika alkaa viimeisenä suoritetun opintojakson suorittamispäivästä. Erikoistumiskoulutuksen opetussuunnitelmassa on voitu päättää myös kymmentä vuotta lyhyemmistä vanhentumisajoista.

Vastuu hyväksilukuprosessin käynnistämisestä on opiskelijalla. Hakemuksesta tulee keskustella erikoistumiskoulutusohjelman vastuuhenkilön kanssa, ja hakemus tehdä ensimmäisen syyslukukauden aikana. Opiskelijan tulee todentaa ja dokumentoida osaamisensa ja osoittaa, että hänen osaamisensa täyttää hyväksiluettavalle opintojaksolle tai opintokokonaisuudelle asetetut osaamistavoitteet ja vastaa opintojen tasoa. Opintoja voidaan hyväksilukea myös osittain, jos suoritetut opinnot tai muulla tavoin hankittu osaaminen ei kata koko opintojaksoa tai opintokokonaisuutta. Tällöin opiskelijan tulee täydentää osaamista ja suorittaa puuttuvat osaamisalueet.

Opetussuunnitelmissa on kerrottu ne opintojaksot ja/tai opintokokonaisuudet, joiden kohdalla hyväksilukeminen ei ole mahdollista tai hyväksilukuun liittyy erityisiä rajoituksia.

Erikoistumiskoulutusohjelman vastuuhenkilö päättää hyväksiluvuista. Itä-Suomen yliopiston järjestämien opintojen hyväksiluvuista päätetään ko. yliopiston periaatteiden mukaisesti.

14. Opintojen vanhentuminen

Farmasian erikoistumiskoulutuksiin ei voida käyttää kymmentä vuotta vanhempia opintokokonaisuuksia ja mahdollisia opintokokonaisuuksiin kuulumattomia opintojaksoja. Opintojakson vanhentumisaika alkaa opintojakson suorittamispäivästä, ja opintokokonaisuuteen ei voi käyttää kymmentä vuotta vanhempia opintojaksoja. Opintokokonaisuuden vanhentumisaika alkaa opintokokonaisuuden viimeisenä suoritetun opintojakson suorittamispäivästä.

Opintojaksot ja -kokonaisuudet ovat voimassa vanhentumispäivän lukukauden loppuun asti.

Koulutusohjelman opetussuunnitelmassa voidaan päättää myös kymmentä vuotta lyhyemmistä vanhentumisajoista.

Vanhentuminen koskee kaikkia opintoja. Vanhentuneet opinnot on suoritettava uudestaan kokonaisuudessaan, jotta ne voidaan käyttää koulutukseen. Muut tavat osoittaa vanhentuneiden opintojen osaaminen kuin niiden suorittaminen uudelleen päätetään koulutusohjelman opetussuunnitelmassa.

15. Opiskeluajan rajaaminen ja lisäaika

Apteekki- ja sairaalafarmasian sekä teollisuusfarmasian farmaseuteille suunnatun erikoistumiskoulutuksen tavoitteellinen suorittamisaika on kolme lukuvuotta. Opetus ja ohjaus järjestetään siten, että koulutus on mahdollista suorittaa sivutoimisesti opiskellen kolmessa vuodessa. Apteekki- ja sairaalafarmasian sekä teollisuusfarmasian proviisoreille suunnatun erikoistumiskoulutuksen tavoitteellinen suorittamisaika on neljä lukuvuotta. Opetus ja ohjaus järjestetään siten, että koulutus on mahdollista suorittaa sivutoimisesti opiskellen neljässä vuodessa. Opiskelijalla on oikeus suorittaa koulutus viimeistään vuotta sen tavoiteaikaa pidemmässä ajassa.

Koulutuksen suorittamisaikaan ei lasketa poissaoloa, joka johtuu seuraavista syistä: asevelvollisuuslain, siviilipalveluslain tai naisten vapaaehtoisesta asepalveluksesta annetun lain mukaisen palvelun suorittaminen sekä raskaus-, vanhempainvapaa (ennen äitiys-, isyys- tai vanhempainvapaa) sekä adoption yhteydessä pidettävä vapaa. Näistä syistä johtuvat poissaolot eivät kuluta koulutuksen suorittamisaikaa ainoastaan siinä tapauksessa, että opiskelija on ilmoittautunut poissaolevaksi. Opiskelijan tulee ilmoittaa ja todentaa poissaolon syy ja kesto ennen opiskeluoikeuden päättymistä.

Opiskelija, joka ei ole suorittanut koulutusta sille säädetyssä ajassa, menettää opiskeluoikeutensa. Koulutuksen suorittaakseen opiskelijan tulee hakea tiedekunnalta lisäaikaa. Lisäaikaa on syytä hakea vasta silloin, kun opiskelijalla on todellinen tarkoitus ja mahdollisuus opiskella ja suorittaa koulutus valmiiksi. Yliopisto voi myöntää lisäaikaa opintojen loppuunsaattamiseksi opiskelijalle, joka esittää tavoitteellisen ja toteuttamiskelpoisen suunnitelman opintojen loppuun saattamiseksi. Opiskelija saa ohjausta suunnitelman laatimisen tueksi. Lisäaika myönnetään aina määräajaksi. Lisäaikaa myönnettäessä otetaan huomioon opiskelijan henkilökohtainen elämäntilanne. Lisäajalla poissaolevaksi ilmoittautuminen kuluttaa opiskeluoikeutta.

Opiskeluoikeutta jatketaan, jos opiskelijalla huomioon ottaen hänen voimassa olevien ja puuttuvien opintosuoritustensa määrä ja laajuus sekä aikaisemmat päätökset lisäajan myöntämisestä, on mahdollisuus saattaa opintonsa loppuun kohtuullisessa ajassa. Lisäajan myöntämisen edellytyksenä on koulutuksen vastuuhenkilön puoltama henkilökohtainen opintosuunnitelma (HOPS) opintojen loppuunsaattamiseksi.

16. Opiskeluoikeuden päättyminen ja opiskeluoikeudesta luopuminen

Opiskeluoikeus päättyy, kun koulutus, jonka suorittamiseksi oikeus on myönnetty, on suoritettu.

Opiskelija voi luopua opiskeluoikeudesta ilmoittamalla siitä kirjallisesti yliopistolle. Tällöin opiskeluoikeus merkitään päättyneeksi ilmoituspäivänä. Opiskeluoikeuden voi tällöin saada uudelleen vain osallistumalla uudelleen opiskelijavalintaan.

17. Opintosuoritusten hyväksyminen ja valmistuminen

Erikoistumiskoulutuksen vastuuhenkilö hyväksyy opiskelijan opintosuoritukset.

Tiedekunta myöntää todistuksen suoritetusta erikoistumiskoulutuksesta. Opiskelija pyytää todistusta siinä vaiheessa, kun kaikki opintosuoritukset ovat tehtyinä. Todistukseen merkitään opintoja vain se määrä, joka on määritelty koulutuksen laajuudeksi lisättynä enintään 15 opintopisteellä.

Todistus on kolmiosainen. Todistussivun lisäksi siihen kuuluu opintosuoritusote, joka sisältää tiedot koulutukseen kuuluvista opinnoista, ja kansainväliseen käyttöön tarkoitettu Diploma Supplement, jossa on tiedot yliopistosta sekä suoritetusta koulutuksesta, sen tasosta sekä asemasta Suomen koulutusjärjestelmässä.

18. Opintosuoritusten kirjaaminen

Opintosuorituksen arvioijan on viipymättä kirjattava arvioimansa opintosuoritukset opintotietojärjestelmään ja vahvistettava ne. Yliopistopalvelut kirjaa opintotietojärjestelmään erilliskirjattavat opintosuoritukset. Tiedot opintosuorituksesta on kirjattava opintotietojärjestelmään viimeistään kuukauden kuluessa opintosuorituksen arvioinnista, ellei erityisestä syystä muuta johdu.

Opintosuorituksen suoritusajankohdaksi merkitään sen suorituspäivä. Osasuorituksiin perustuvan opintojakson suoritusajankohdaksi merkitään viimeisen osasuorituksen päivämäärä.

19. Yksilölliset järjestelyt

Yksilöllisillä järjestelyillä eli yksilöllisellä oppimisen tuella edistetään yhdenvertaisuuden toteutumista opintojen saavutettavuudessa sekä opiskelussa. Yksilöllisillä järjestelyillä tarkoitetaan lähinnä käytännön järjestelyjä, kuten lisäaikaa, omaa tilaa, apuvälineiden käyttöä (tietokone, pistenäyttö, induktio), avustajaa, tulkkia sekä erilaisia opetusjärjestelyitä. Yksilöllisten järjestelyjen osalta noudatetaan Helsingin yliopiston linjauksia yksilöllisistä järjestelyistä opinnoissa (vararehtorin päätös 28.9.2021).

20. Tekoälyn käyttö opinnoissa

Tekoälyn käytön osalta noudatetaan Helsingin yliopiston linjauksia ja ohjeita, kuten Tekoälyn käytön linjaukset Helsingin yliopiston opetuksessa (Opintoasiainneuvosto, 30.5.2024).

21. Plagiointi ja vilppi opinnoissa

Plagioinnin ja vilpin osalta noudatetaan tutkinto- ja oikeusturvajohtosäännön 45–49 § sekä niitä tarkentavaa rehtorin päätöstä (21.8.2023).

22. Oikaisumenettelyt

Opiskelijaksi hakenut henkilö saa vaatia oikaisua opiskelijaksi ottamista koskevaan päätökseen farmasian erikoistumiskoulutusten johtoryhmältä 14 päivän kuluessa valinnan tulosten julkistamisesta siten kuin hallintolaissa säädetään.

Opiskelija saa vaatia tiedekunnalta kirjallisesti oikaisua opiskeluoikeuden menettämistä koskevaan päätökseen 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Opiskelija, joka on tyytymätön opintosuorituksen arviointiin, voi vaatia siihen oikaisua. Oikaisua on vaadittava suullisesti tai kirjallisesti arvioinnista vastaavalta opettajalta. Aika, jonka kuluessa oikaisua saa vaatia, on 14 päivää siitä päivästä, jolloin opiskelijalla on ollut tilaisuus saada arvioinnin tulokset sekä arvosteluperusteiden soveltaminen omalta kohdaltaan tietoonsa. Opintosuoritusten

ja muulla tavoin hankitun osaamisen hyväksilukemista koskevaan päätökseen vaaditaan oikaisua samaa menettelyä noudattaen.

Oikaisupyyntöön on annettava perusteltu päätös kohtuullisessa ajassa. Opettajan on annettava päätöksensä kirjallisesti, mikäli opiskelija ilmoittaa, ettei hän tyydy oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen. Opiskelija saa vaatia oikaisua tähän päätökseen tutkinto- ja oikeusturvajohtosäännössä tarkoitetulta oikeusturvalautakunnalta 14 päivän kuluessa siitä, kun hän on saanut päätöksestä tiedon.

23. Laadunhallinta

Koulutuksen kehittämisessä hyödynnetään palautejärjestelmän tuottamaa tietoa. Palautetta kerätään yksittäisten opintojaksojen lisäksi laajemmista kokonaisuuksista ja koko koulutuksesta. Työelämäpalaute ja sidosryhmäyhteistyö ovat osa koulutuksen laadunhallintaa ja kehittämistä.

24. Voimaantulo

Nämä farmasian erikoistumiskoulutuksia koskevat pysyväismääräykset tulevat voimaan 1.8.2026.

Farmasian erikoistumiskoulutusta suorittavat opiskelijat, jotka ovat saaneet opiskeluoikeuden 1.8.2026 tai sen jälkeen tai ovat siirtyneet uuden opetussuunnitelman mukaiseen koulutukseen, suorittavat opintonsa näiden pysyväismääräysten mukaisesti.

25. Siirtyminen

Farmasian erikoistumiskoulutuksissa 1.8.2025 ja sitä ennen aloittaneet opiskelijat voivat suorittaa jäljellä olevat opintonsa suositusopintopolun (tiedekuntaneuvosto 11.11.2025) tai siirtyä kokonaan uuden opetussuunnitelman mukaiseen koulutukseen. Siirtyminen tapahtuu hakemuksesta ja on mahdollista 1.8.2026 alkaen. Opiskelija voi siirtyessään lukea hyväkseen aiempaan koulutukseen sisältyneet opintosuorituksensa soveltuvin osin. Siirtymisellä ei ole vaikutusta myönnettyyn opiskeluaikaan.

Siirtymäaika päättyy 31.7.2030. Ne läsnä- tai poissaolevaksi ilmoittautuneet opiskelijat, joiden opiskeluoikeus on voimassa ja jotka eivät ole siirtymäajan puitteissa siirtyneet uuden opetussuunnitelman mukaiseen koulutukseen tai valmistuneet aiemman opetussuunnitelmakauden mukaisesta erikoistumiskoulutuksesta, siirretään automaattisesti uuden opetussuunnitelman mukaiseen koulutukseen 1.8.2030.

Uuden opetussuunnitelman mukaisesti opintonsa aloittaville ja kokonaan uuden opetussuunnitelman mukaiseen koulutukseen siirtyneille opintomaksu on 120 euroa / opintopiste. Aiemman opetussuunnitelman mukaisesti opintonsa aloittaneille, suositusopintopolun mukaisesti eteneville, opintomaksu on 100 euroa / opintopiste.